

Total number of printed pages-8

63(FY) SEM-4/MIN(A)/EDNMIN2054A

2025

EDUCATION

[Minor(A)]

Paper : EDNMIN2054A

(Educational Technology)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer from the following : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(a) The phases of teaching are

শিক্ষণৰ পৰ্যায়সমূহ হ'ল

(i) Evaluative, interactive and post active

মূল্যায়নমূলক, আন্তৰ সক্রিয় আৰু উত্তৰ সক্রিয়

(ii) Directive, post-active and interactive

নিৰ্দেশনামূলক, উত্তৰ সক্রিয় আৰু আন্তৰ সক্রিয়

D09F0 0102

5010 Contd.

- (iii) Pre-active, interactive and post-active
প্রাকসক্রিয়, আন্তঃসক্রিয় আৰু উত্তৰ সক্রিয়
- (iv) Both (i) and (iii)
(i) আৰু (iii) উভয়ে
- (b) Telephonic conversation is
টেলিফোনিক কথোপকথন হ'ল
- (i) Verbal Communication
ভাষিক যোগাযোগ
- (ii) Formal Communication
আনুষ্ঠানিক যোগাযোগ
- (iii) Informal Communication
অনানুষ্ঠানিক যোগাযোগ
- (iv) Public Communication
ৰাজহুবা যোগাযোগ
- (c) Information Technology (IT) Act, 2000
came into force on
তথ্য প্রযুক্তি (আই টি) আইন, ২০০০ বলবৎ হ'ল
- (i) 17th October, 2000
১৭ অক্টোবৰ, ২০০০
- (ii) 9th June, 2000
৯ জুন, ২০০০

- (iii) 1st June, 2000
১ জুন, ২০০০
- (iv) 1st October, 2000
১ অক্টোবৰ, ২০০০
- (d) It comes from the Greek Word 'techne'
which means an art or craft
এইটো গ্ৰীক শব্দ 'techne' ৰ পৰা আহিছে যাৰ অৰ্থ
হৈছে কোনো শিল্প বা শিল্পকলা
- (i) Technique
কাৰিকৰী
- (ii) Technology
প্রযুক্তি
- (iii) Technician
কাৰিকৰ
- (iv) Telepathy
টেলিপেথী
- (e) "Micro-teaching is a scaled down
teaching encounter in class, size and
time." Who said this ?
"মাইক্র-টিচিং হৈছে শ্ৰেণী, আকাৰ আৰু সময়ত এটা স্কেল
ডাউন টিচিং এনকাউন্টাৰ।" একথা কোনে কৈছিল ?
- (i) Allen and Eve
- (ii) D. W. Allen
- (iii) Clift and others
- (iv) David B. Young

(f) Who is the father of computers ?

কম্পিউটাৰৰ পিতৃ কোন ?

(i) Jame Gosling

জেমচ গছলিং

(ii) Charles Babbage

চাৰ্লছ বেবেজ

(iii) Dennis Ritchie

ডেনিছ ৰিচি

(iv) Bjarne Stroustrup

বজাৰ্নে ষ্ট্ৰুষ্ট্ৰুপ

(g) What is the full form of CPU ?

CPU ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি ?

(i) Computer Processing Unit

কম্পিউটাৰ প্ৰচেছিং ইউনিট

(ii) Computer Principle Unit

কম্পিউটাৰ নীতি একক

(iii) Central Processing Unit

কেন্দ্ৰীক প্ৰক্ৰিয়াকৰণ একক

(iv) Control Processing Unit

নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াকৰণ একক

(h) Which of the following language does computer understand ?

তলৰ কোনটো ভাষা কম্পিউটাৰে বুজি পায় ?

(i) Computer understands only C language

কম্পিউটাৰেহে বুজি পায় 'C' ভাষা

(ii) Computer understands only Assembly language

কম্পিউটাৰে কেৱল Assembly language হে বুজি পায়

(iii) Computer understands only Binary language

কম্পিউটাৰে কেৱল Binary language বুজি পায়

(iv) Computer understands only Basic

কম্পিউটাৰে কেৱল BASIC উত্তৰ বুজি পায়।

(i) Which of the following is an example of educational technology ?

তলৰ কোনটো শৈক্ষিক প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ উদাহৰণ ?

(i) Chalkboard

চকবৰ্ড

(ii) Pen and Paper

কলম আৰু কাগজ

(iii) Overhead Projector

ওভাৰহেড প্ৰজেক্টৰ

(iv) Tablet Computer

টেবলেট কম্পিউটাৰ

(j) Which of the following is an example of a learning management system (LMS) ?

তলৰ কোনটো শিক্ষা ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থা (LMS) উদাহৰণ ?

(i) Google Docs

গুগল ডক্স

(ii) PowerPoint Presentation

পাৱাৰ পইন্ট উপস্থাপন

(iii) Moodle

মুডল

(iv) YouTube

ইউটিউব

2. Answer the following questions (**any five**):
2×5=10

- (g) তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) Mention *two* objectives of educational technology.
শিক্ষা প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (b) Write *two* demerits of micro-teaching.
অণুশিক্ষাৰ দুটা অসুবিধা লিখা।
- (c) Mention *two* uses of computer.
কম্পিউটাৰৰ দুটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।
- (d) Mention *two* characteristics of teaching technology.
শিক্ষাদান মূলক প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (h) (e) What is Internet?
ইণ্টাৰনেট কি?
- (f) Write *two* nature of behavioural technology.
আচৰণমূলক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ দুটা প্ৰকৃতি লিখা।

(g) Write *two* principles of Programme Instruction.

অনুসূচীত নিৰ্দেশনাৰ দুটা নীতি লিখা।

3. Answer the following questions (**any six**):

5×6=30

তলত দিয়া যিকোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Nature of educational technology
শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি
- (b) Different phases of teaching
শিক্ষাদানৰ বিভিন্ন স্তৰ
- (c) Objectives of Micro-teaching
অণুশিক্ষাৰ উদ্দেশ্যবোৰ
- (d) Barriers of effective communication in the classroom
শ্ৰেণীকোঠাত ফলপ্ৰসূ যোগাযোগৰ প্ৰতিবন্ধকতাসমূহ
- (e) Nature of Instructional Technology
নিৰ্দেশনামূলক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি
- (f) Types of Educational Technology
শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকাৰসমূহ
- (g) Demerits of Programmed Instruction
অনুসূচীত নিৰ্দেশনাৰ অসুবিধাসমূহ
- (h) Importance of Educational Technology
শিক্ষা প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব
- (i) Types of classroom communication
শ্ৰেণীকোঠাৰ যোগাযোগৰ প্ৰকাৰবোৰ

4. Answer the following question : *(any two)*

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is meant by educational technology ? Discuss its scope. 4+6=10
শিক্ষাপ্ৰযুক্তি বিজ্ঞান বুলিলে কি বুজায়? ইয়াৰ পৰিধি আলোচনা কৰা।
- (b) What is meant by micro-teaching ? Discuss different phases micro-teaching. 4+6=10
অনুশিক্ষা বুলিলে কি বুজায়? অনুশিক্ষাৰ বিভিন্ন স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা।
- (c) What is meant by Computer Assisted Instruction ? Discuss its advantages and disadvantages. 4+6=10
কম্পিউটাৰ সহায়ক নিৰ্দেশনা বুলিলে কি বুজায়? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Explain the meaning of communication. How can a teacher make effective communication in the classroom ? Discuss. 4+6=10
যোগাযোগৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা। এজন শিক্ষকে (শ্ৰেণীকোঠাত) শ্ৰেণীকক্ষত কিদৰে সার্থক যোগাযোগ স্থাপন কৰিব পাৰে? আলোচনা কৰা।